

Posudek oponenta disertační práce Michaely Žáčkové Rossi

Hudebníci ve službách Rudolfa II. (1576–1612): rekonstrukce na základě císařských účetních knih

předkládané v roce 2016 na Ústavu hudební vědy

I. Stručná charakteristika práce

Primárně heuristicky orientovaný text zpřístupňuje výsledky náročného průzkumu a následného vyhodnocení účetních knih císařského dvora Rudolfa II. Na jejich základě podává vyčerpávající přehled placených hudebníků nejen z řad zaměstnanců kaple, ale také dalších segmentů dvora včetně specifického seznamu jinak neplacených zpěváků – chlapců.

II. Stručné celkové zhodnocení práce

S přihlédnutím k obvyklé formě disertační práce čtenáře možná na první pohled zarazí stručnost vlastní statě. Je to však dáno samotným záměrem, tj. co nejúplnější excerptací jednoho ze stěžejních typů pramenů. Tento primárně prosopografický přístup však zároveň nastoluje řadu otázek ve smyslu prezentace výsledků bádání v podobě jiné než jako seznamy či tabulky, resp. databáze.

Zásadní význam posuzované práce tkví právě v materiálech, které jsou zpřístupněny v přílohách. Ve smyslu zpracování výše uvedených pramenů a jejich vyhodnocení práce zaplňuje dosud vcelku bílé málo (či vytlačuje z mapy velké území lvů), představuje tedy zásadní příspěvek nejen k problematice hudebního provozu na pražském dvoře Rudolfa II.

III. Podrobné zhodnocení práce a jejích jednotlivých aspektů

Zřejmě výrazněji než v jiných případech je samotná stať práce do velké míry komentářem a slovní extenzí přílohových materiálů.

Struktura práce je logická, postupuje od obecného úvodu (problematika rudolfínské hudební kultury), kde si všímá i nejnovějších výzkumných podnětů. Současné bádání je však orientováno spíše výběrově na jednotlivé osoby rudolfínského dvora, zatímco autorka je v ohledu plošného zpracování problematiky prakticky teprve druhým badatelem po A. Smijersovi.

Po tomto přehledu stavu bádání je přiblížena problematika účetních pramenů císařského dvora, jednotlivé platební kategorie a výpovědní možnosti zmíněných pramenů. V tomto ohledu si autorka všímá různých specifíků, které je možné odkrýt právě jen při plošném zpracování pramenů (např. souvislost majetkové situace hudebníka s ne/pravidelností plateb či nutnost vyhodnocovat účetní knihy ještě z doby po smrti Rudolfa II.). V druhém, kratším oddílu pak autorka popisuje

především samotný proces sběru dat a jejich vyhodnocení. Poměrně stručný třetí oddíl (Musical Entourage) se už vztahuje přímo k jednotlivým přílohovým materiálům jako jakýsi podrobnější, ale stále poměrně stručný komentář.

V otázce heuristické jsem již naznačil specifickou posuzovanou práci, tento aspekt hraje zásadní roli. Šíře zpracovaného pramenného spektra je obdivuhodná a výsledek v podobě bohaté databáze údajů je nezpochybnitelný. Méně standardní forma slovního zhodnocení těchto databází je zřejmě dána tím, že disertace představuje jen dílčí výstup široce koncipovaného výzkumného projektu a že takovýto přístup byl zvolen hned na počátku. Po formální stránce je práce zdařilá, týká se to jak stylu textu, tak jeho grafické úpravy.

Při práci s původními prameny autorka zvolila vlastní způsob prezentace získaných dat, její výzkum je zcela původní. Jakémusi příručkovému charakteru práce ve smyslu nepostradatelného *enchiridion* pak prospívá i stručnost úvodní stati a samozřejmě také volba anglického jazyka pro prezentaci výsledků výzkumu; rudolfínská kultura je ryzím příkladem tématu mezinárodního významu.

Co se týče rozpravy v rámci obhajoby, zajímalo by mne srovnání výzkumu rudolfínského dvorského personálu s jinými kulturními centry Evropy pozdního 16. století. Tedy jaká další centra z hlediska srovnatelného významu a obdobně srovnatelného materiálu se nabízejí a nakolik eventuelní komparace například se situací na dvorech v Innsbrucku, Mnichově, Berlíně či Krakově mohou přinést také další poznatky a informace k problematice rudolfínské.

V. Závěr

Předložená disertační práce splňuje požadavky kladené na disertační práci, a proto ji doporučuji k obhajobě. Přínos práce je nesporný,

navrhuji proto hodnocení

prospěla.

6. 9. 2016

Vladimír Mañas